

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Інститут економіки та менеджменту
Кафедра економіки та безпеки підприємства

**Любов Ліпич, Тетяна Сак,
Оксана Хілуха, Анна Момчева**

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи

Луцьк 2015

УДК 338.1 (072)
ББК 65.291.551 я 73-9
Л-15

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (протокол №5 від 18.03.2015 р.)

Рецензенти: *Кривов'язюк І. В.* – к.е.н., професор кафедри економіки та підприємництва, Луцький НТУ;

Грудзевич І. Т. – к.е.н., доцент, зав.кафедри фінансів та кредиту, СНУ імені Лесі Українки.

Ліпич Л. Г.

Л-15 Економіка підприємства : методичні рекомендації до виконання курсової роботи / Любов Григорівна Ліпич, Тетяна Василівна Сак, Анна Миколаївна Момчева, Оксана Анатолівна Хілуха. – Луцьк: СНУ ім. Лесі Українки, 2015. – 40 с.

Анотація: методична розробка містить рекомендації щодо вибору теми, завдання, основні вимоги до виконання курсової роботи з дисципліни «Економіка підприємства», її структури та технічного оформлення, порядку захисту курсової роботи, рекомендовану літературу. Методичні вказівки призначені для організації написання та захисту курсової роботи з дисципліни «Економіка підприємства».

Рекомендовано студентам 3 курсу напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» денної та заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»

УДК 338.1 (072)

ББК 65.291.551 я 73-9

© Ліпич Л.Г., Сак Т.В.,

Хілуха О.А., Момчева А.М., 2015

© Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2015

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Мета і завдання курсової роботи.....	5
2. Вимоги до курсової роботи.....	5
3. Тематика курсових робіт.....	6
4. Структура та зміст курсової роботи.....	6
5. Вимоги до оформлення курсової роботи.....	9
6. захист курсової роботи	14
7. Критерії оцінювання курсових робіт та їх захисту.....	14
Рекомендована література.....	16
Додатки.....	23

ВСТУП

Одним з важливих завдань підготовки бакалаврів напряму 6.030504 – «Економіка підприємства» є сприяння формування у студентів глибоких теоретичних знань і первинних навичок аналізу підприємства, пошук шляхів підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання. Одним з таких засобів підготовки є виконання курсової роботи.

Курсова робота стимулює розвиток творчого мислення, дозволяє систематизувати та поглибити отримані знання, є одним із напрямів підвищення ефективності вивчення фахових дисциплін. Курсова робота є одним із видів індивідуальної роботи студентів, рівень підготовки якої свідчить про ступінь засвоєння ними здобутих знань.

За своїм призначенням курсова робота повинна допомогти студентам теоретично підготуватись до вирішення складних економічних проблем в умовах ринкової економіки. Головною метою написання курсової роботи є систематизація, розширення та закріплення теоретичних знань, набутих при вивченні навчальної дисциплін «Економіка підприємства».

Курсова робота повинна відображати здатність студента працювати з науковою літературою, поєднувати теоретичні знання з практичною діяльністю, розробляти і формулювати обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення процесів, які були проаналізовані в роботі.

Зміст роботи та якість її оформлення повинні відповідати сучасним вимогам до таких робіт. При оцінюванні курсової роботи береться до уваги не лише якість самої курсової роботи, а й відповідність її оформлення стандартам. У противному разі невідповідність в оформленні курсової роботи державним стандартам і встановленим вимогам може суттєво вплинути на остаточну оцінку роботи або взагалі недопущена до захисту. Відповідальність за якість курсової роботи несе студент.

Процес виконання курсової роботи складається з таких етапів: вибір теми курсової роботи; підбір літератури та інших інформаційно-статистичних джерел; складання та затвердження плану; вивчення підібраних літературних та інформаційно-статистичних джерел; написання курсової роботи; оформлення курсової роботи; надання роботи на кафедру економіки і підприємництва та інноваційної діяльності для рецензування; захист курсової роботи перед комісією, яка складається з членів кафедри.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Мета курсової роботи – систематизувати, закріпити та розширити теоретичні знання з економічних дисциплін, поєднати їх з практичними матеріалами, ознайомитися з методами, напрацьованими іншими дослідниками, а також науково обґрунтувати результати власних досліджень.

Завдання курсової роботи:

- глибоке і творче вивчення однієї із конкретних проблем економіки підприємства в теоретичному та прикладному аспектах;
- формування у студентів вмінь самостійно працювати з навчально-методичною, науковою та іншою літературою;
- пошук та систематизація необхідної теоретичної та практичної інформації;
- набуття практичних навичок аналізу і синтезу актуальних питань економіки;
- оволодіння методами наукового дослідження.

2. ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна відповідати таким вимогам:

– тема курсової роботи, що обирається студентом, повинна бути максимально наближена до реальних умов діяльності підприємства чи відображати стан розвитку економіки країни;

– носити комплексний характер, тобто при її виконанні повинні розглядатися управлінські, економічні, соціальні та інші аспекти об'єкта дослідження;

– мати елементи самостійного дослідження теоретичних та практичних аспектів проблеми;

– носити творчий характер, відображати досягнення зарубіжної науки та передовий вітчизняний досвід;

– мати високий рівень обґрунтування пропозицій і висновків, що забезпечується використанням статистичної інформації, фінансової звітності підприємства, коректністю вибору методології та методів дослідження;

– містити конкретні пропозиції щодо поліпшення функціонування об'єкта дослідження; водночас бажано, щоб робота містила пропозиції, які важливі для галузі чи національного господарства у цілому;

– містити елементи нового при формуванні завдань, методів їх вирішення, методів аналізу ситуації, яка склалася.

Основні критерії виконання курсової роботи стосуються:

– *теоретичного рівня роботи* – глибокого аналізу проблеми, що вивчається, використовуючи при цьому різні концептуальні підходи і наукові знання;

– *дослідницького характеру* – вивчення достатньої кількості опублікованих джерел вітчизняних і зарубіжних авторів, аналіз та

систематизація різних думок і підходів, формування власного погляду на проблему, розробка висновків, рекомендацій.

– *граматності оформлення* – у роботі не повинно бути граматичних і стилістичних помилок згідно вимог технічного оформлення курсової роботи.

3. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

Вибір теми курсової роботи студенти здійснюють самостійно або за сприяння викладачів кафедри. Перелік тем курсових робіт додається (Додаток А).

Тема курсової роботи затверджується науковим керівником і має відповідати певному напрямку, який характеризує ту чи іншу категорію економіки.

Тема курсової роботи формулюється на підставі загального ознайомлення з конкретною проблемою, яку необхідно вивчити на рівні теоретичного та практичного аналізу. На цій стадії необхідно науково і практично обґрунтувати напрям дослідження, причини вибору теми та її актуальність.

4. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Рекомендується така структура курсової роботи:

- титульний аркуш (додаток Б);
- зміст;
- вступ (розкриття актуальності вибраної теми, об'єкта і предмета дослідження, мети й основних завдань, застосованих методів);
- перший розділ – теоретична частина (огляд літературних джерел з вибраної теми, аналіз відповідних темі понять, наукових положень, ступеня розробленості проблеми);
- другий розділ – практична частина (аналіз та оцінка діяльності підприємства на основі діючого підприємства);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Рекомендований зміст структурних розділів курсової роботи

Зміст.

Зміст включає назви всіх розділів, підрозділів курсової роботи з відповідними номерами, з яких вони починаються. Всі цифрові позначення сторінок повинні бути розміщені в одному стовпчику (колонці) з правого боку аркуша. Приклади оформлення змісту наведені в додатку В.

Вступ.

У вступі курсової роботи треба коротко викласти такі питання:

1. Шляхом критичного аналізу обґрунтувати актуальність вибраної теми. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми та необхідність її дослідження.

2. Сформулювати мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети.

Залежно від того, наскільки зрозуміло і точно сформульовано мету роботи, настільки вдалим будуть її основні завдання, план, організація виконання, стиль викладу.

Правильне визначення мети роботи дасть змогу студенту відокремити в ній основний напрямок дослідження, упорядкувати пошук і аналіз матеріалу, підвищити якість роботи, уникнути загальних міркувань.

Приклад формулювання мети курсової роботи:

Мета роботи – розкрити джерела формування та напрямки підвищення ефективності використання оборотних активів підприємства в сучасних умовах.

Мета курсової роботи повинна бути тісно пов'язана з назвою її теми. На основі сформульованої мети студент має визначити основні завдання, які необхідно розв'язати в процесі виконання курсової роботи. Завдання повинні конкретизувати головну мету роботи; їх визначення пов'язане з назвами основних розділів.

3. Визначити об'єкт і предмет дослідження. Об'єкт – це процес або явище щодо проблемної ситуації, вибраний для вивчення. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. Предмет дослідження зазвичай визначає назву теми курсової роботи, зазначеної на титульному аркуші.

Обсяг вступу – 2-3 сторінки.

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

Перший розділ є теоретичним дослідженням, мета якого – систематизація здобутих знань з економіки підприємства відповідно до вибраної теми.

У розділі аналізуються думки щодо проблем, що досліджуються, наводиться огляд літературних джерел, їх критичний аналіз та узагальнення. В огляді літератури необхідно окреслити основні етапи розвитку наукової думки за проблемою, що досліджується.

Теоретичні положення курсової роботи мають бути сформульовані не тільки на підставі глибокого вивчення літературних джерел, але і шляхом їх критичного переосмислення, узагальнення практичного досвіду господарської діяльності суб'єктів ринкових відносин. Як правило, теоретичні положення у курсовій роботі мають бути спрямовані на з'ясування зв'язків даного досліджуваного питання з основними проблемами подальшого розвитку та удосконалення процесів, що вивчаються.

Теоретичну частину необхідно подавати в розрізі 3-4 питань.

Перше питання – виклад теоретичних і методологічних питань, що стосуються теми курсової роботи, та їхня практична значимість.

Друге питання – економічний аналіз нормативно-методичної бази відповідно до теми дослідження, чи економічних явищ, що розглядаються.

Третє питання – огляд міжнародного досвіду та обґрунтування заходів щодо поліпшення економічного становища та шляхів вирішення питань, які досліджуються.

Обов'язково повинні бути посилання на використані джерела.

Обсяг першого розділу – не більше 30 сторінок друкованого тексту.

Розділ 2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Другий розділ – практичний. Він містить практичний аспект дослідження за аналітичними даними. Мета цього етапу дослідження – на прикладі даних діючого підприємства провести комплексне дослідження виробничо-господарської та фінансової діяльності.

Об'єкт дослідження студент обирає його самостійно, попередньо повідомивши про свій вибір керівника та обґрунтувавши його. Ним може бути будь-яке підприємство до виробничого процесу та бухгалтерської звітності якого студент має відкритий доступ. При цьому оптимальним варіантом є вибір підприємства, на базі якого студент проходив виробничу практику або підприємство, що є місцем постійної роботи студента.

На вибір студента дозволяється використовувати звітність підприємств бази даних Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України. Режим доступу: <http://smida.gov.ua/>

При виконанні практичної частини необхідно використовувати методи і принципи наукового дослідження: методи формальної логіки (індукцію і дедукцію), системні методи (дослідження операцій, теорію управління тощо), аналітичні та логічні методи – для аналізу стану та розвитку об'єкта і предмета дослідження; структурно-функціональні, спостереження та порівняння – для визначення основних напрямів розвитку; економіко-математичні – для оцінювання показників і процесів, що аналізуються; економіко-статистичні групування і вибіркові спостереження – для порівняльного оцінювання підсумків.

Результати аналізу даних необхідно представити в таблицях, діаграмах, графіках тощо.

Структура практичної частини наступна:

- 2.1. Характеристика підприємства та аналіз основних показників його діяльності (табл. 2.1).
- 2.2. Оцінка наявності, руху та ефективності використання персоналу підприємства, продуктивності та оплати праці (табл. 2.2, табл. 2.3, табл. 2.4, табл. 2.5, табл. 2.6, табл. 2.7).
- 2.3. Оцінка основних засобів підприємства та ефективності їх використання (табл. 2.8, табл. 2.9, табл. 2.10, табл. 2.11, табл. 2.12).
- 2.4. Оцінка ефективності використання оборотних активів підприємства (табл. 2.13).
- 2.5. Оцінка рентабельності підприємства (табл. 2.14)

Інформаційною базою написання курсової роботи мають бути:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан) за три останні періоди;
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за три останні періоди;
- Примітки до річної фінансової звітності за три останні періоди;
- звіт з праці (Форма №1-ПВ) за три останні періоди.
- інші статистичні дані підприємства.

Висновки.

У висновках викладаються найважливіші наукові та практичні результати, одержані в результаті дослідження. За змістом висновки мають бути пов'язані зі структурою роботи і впливати із завдань дослідження.

Висновки повинні бути стислими та повною мірою відображати матеріал, викладений в курсовій роботі.

Список використаних джерел.

Список літератури містить всі джерела інформації, що використовувалися при написанні курсової роботи.

Додатки.

За необхідності до додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття курсової роботи:

- проміжні математичні доведення, формули і розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- зразки документів (в тому числі звітність підприємств);
- ілюстрації допоміжного характеру, тощо.

5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Загальні положення щодо оформлення курсової роботи

Курсова робота повинна бути виконана й оформлена з додержанням вимог до наукових робіт. Оптимальний обсяг курсової роботи – 45-60 друкованих сторінок, список використаної літератури – не менше 30 джерел.

Обов'язковою вимогою до курсової роботи є написання її державною мовою, за винятком списку використаної літератури, де використане джерело записується мовою видання. Цитати з цих джерел наводяться в тексті виключно українською мовою.

Текст курсової роботи набирається на комп'ютері на одному звороті аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм). Сторінки обмежуються полями: ліве – 25 мм, верхнє та нижнє — 20, праве – 10 мм. Відстань між заголовком і текстом – 15-20 мм. Шрифт – чорного кольору. Щільність тексту однакова по всій роботі. Сторінка повинна містити не менше 28-30 рядків по 57-60 знаків у кожному (з урахуванням інтервалів).

Рекомендована гарнітура – Times New Roman, кегль – 14, інтервал між рядками – 1,5.

Курсова робота має бути надрукована чітко, без помилок і виправлень.

Текст курсової роботи може ілюструватись кресленнями, рисунками, схемами, графіками, діаграмами та таблицями.

Курсова робота починається з титульної сторінки за формою, наведеною в додатку. Вона є першою сторінкою курсової роботи, яку включають до загальної нумерації сторінок, але не нумерують. Далі номер сторінки проставляють у правому верхньому куті аркуша. За титульною сторінкою наводяться послідовно

зміст, вступ, розділи в порядку подання, висновки, список використаних джерел, додатки. Всі вони починаються з нової сторінки, а кожен з підрозділів – після закінчення попереднього.

Якщо в курсовій роботі є спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення, що повторюється, їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи та підрозділи. Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ”, а також назви розділів друкують великими літерами симетрично до тексту.

Заголовки підрозділів друкуються малими літерами (крім першої великої) з абзацу. В кінці заголовка крапки не ставлять.

Нумерація розділів та підрозділів

Кожен розділ починається з нового аркуша. Тексту кожного розділу передуює його назва (заголовок), написана прописними літерами. Перед назвою розділів арабськими цифрами проставляється порядковий номер розділу. Назви підрозділів пишуться як основний текст (Times New Roman, розмір 14пт). Крапки в кінці назв розділів та підрозділів не ставляться. Після назви розділу йде назва підрозділу, номер якого складається з двох цифр. Перша цифра - означає номер розділу, друга цифра – це наскрізна нумерація підрозділів в межах розділу. Між розділом і підрозділом необхідно зробити пропуск в один інтервал, а між підрозділом і основним текстом пропуск не робиться. Назва розділу орієнтується по центру, без абзацу. Назва підрозділу орієнтується як основний текст, з абзацу.

Наприклад:

1. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

1.1. Економічна сутність та методи визначення продуктивності праці персоналу

Узагальнюючим показником ефективності використання робочої сили є продуктивність праці, що, як і всі показники ефективності, характеризує співвідношення результатів та витрат, у даному випадку – результатів та витрат праці.

Порядок посилань на літературні джерела

Посилання на літературні джерела в тексті наводяться у квадратних дужках. Це може бути посилання на джерело в цілому або на джерело із зазначенням конкретної сторінки.

Наприклад:

«Згідно із Законом України «Про інноваційну діяльність», державне регулювання інноваційної діяльності здійснюється шляхом... [3, с. 453]».

«Мікроекономічні наслідки девальваційного шоку для України розглянуті Ю. Біленком [1]».

«Мікроекономічні наслідки девальваційного шоку для України

розглянуто у працях Ю. Біленка та М. Павловського [1; 6, с. 114-165]».

«Проблеми удосконалення мотивації трудової діяльності на підприємстві розглядаються у працях [1; 2; 7]».

«Проблеми удосконалення мотивації трудової діяльності на підприємстві розглядаються у працях [1-7]».

Цифри у квадратних дужках відповідають порядковому номеру джерела у списку використаних джерел.

Оформлення ілюстрацій, таблиць, формул, списку використаних джерел, додатків

Ілюстрації

До ілюстрацій належать креслення, рисунки, схеми, графіки, діаграми.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після номера ілюстрації. За потреби ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (текст під рисунком). Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) слід наводити в роботі безпосередньо після тексту за першою згадкою або на наступній сторінці.

Ілюстрації позначають словом "Рис." і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій в додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між ними ставиться крапка.

Номер рисунка, його назва і пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ним.

Наприклад:

Склад і взаємозв'язок капіталу підприємства та його активів показано на рис. 1.2.

Рис.1.2. Вкладання капіталу у активи підприємства

Таблиці

У таблицях наводяться цифрові дані. У самій таблиці інформацію слід подавати: шрифт – Times New Roman, розмір 12 пт, через один інтервал. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назва і слово “Таблиця” починаються з великої літери.

Слово “Таблиця” друкують праворуч. Заголовки колонок повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з малих, якщо вони становлять одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони самостійні. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між ними ставиться крапка.

Таблицю розміщують після першого згадування у тексті. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на іншу сторінку. В такому разі зазначають: Продовження табл.

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, при цьому слово “таблиця” в тексті пишуть скорочено – табл. У повторних посиланнях на таблиці треба вказувати – див. табл. *Наприклад:*

Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами наведений в табл. 2.2.

Таблиця 2.2.

Оцінка чисельності персоналу підприємства за 2012-2014 рр.

Показники	2012	2013	2014	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
				2013/12	2014/13	2013/12	2014/13
Середньооблікова чисельність працівників, осіб							
в тому числі:							
-керівники							
- фахівці, професіонали							
- технічні службовці							
- робітники							

Формули

Формули і рівняння треба виділяти з тексту вільними рядками (вище і нижче від кожної формули потрібно залишити пробіл). Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба наводити безпосередньо під формулою у послідовності, наведеній у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова “де” без двокрапки.

Формули (якщо їх більше ніж одна) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули у круглих дужках.

Наприклад:

Визначення чисельності персоналу методом коригування базової чисельності здійснюється за формулою 1.3:

$$Ч_3^{пл} = Ч_б \cdot K_Q \pm \Delta Ч, \quad (1.3)$$

де $\times_{\xi}^{ie}$ – загальна чисельність персоналу в плановому періоді;

$Ч_б$ – чисельність персоналу базового періоду;

K_Q – коефіцієнт зміни обсягів виробництва планового періоду відносно базового;

$\Delta Ч$ – зміна чисельності в плановому періоді за пофакторним розрахунком зміни продуктивності праці.

На цитати та формули слід робити посилання на список використаних літературних джерел із зазначенням сторінки, наприклад: [15, с.135].

Список використаних джерел

Наукове дослідження завершується списком використаних джерел. Відомості про джерела, що містяться у списку, необхідно давати згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 “Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання”.

Джерела розміщують в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Основна вимога до використаних джерел – єдине оформлення і дотримання чинного державного стандарту на бібліографічний опис видань.

Наприклад:

1. Господарський кодекс України №436-IV від 16.01.2003 // Відомості Верховної Ради України, 2003, N 18, N 19-20, N 21-22, ст.144) (Із змінами, внесеними згідно із Законами України).
2. Гетьман О.О. Економіка підприємства: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – К.: Центр учбової літератури, 2006. – 488 с.
3. Галенко О.М. Фактори кризових процесів на підприємстві / О.М. Галенко // Формування ринкових відносин в Україні. – №5. – 2008.– С. 3–7.

Детальніше приклади оформлення списку використаних джерел наведені в додатку Г.

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи на прикінцевих її сторінках, зазначаючи їх у порядку посилань у тексті. Починаються додатки з сторінки, де посередині друкується слово “Додатки”.

Кожний додаток починається з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично щодо тексту сторінки.

Додатки позначаються послідовно великими літерами української абетки (окрім літер Г, Є, З, І, Ї, И, О, Ч, Ъ), наприклад: Додаток А, Додаток Б і т. д.

Ілюстрації, таблиці і формули нумеруються в межах кожного додатка. Наприклад: Рис. Д. 1.2 — другий рисунок першого розділу додатка Д.

Курсову роботу потрібно зброшурувати після отримання допуску до захисту науковим керівником.

6. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконану і відповідно оформлену курсову роботу студент подає на кафедру економіки і підприємництва та інноваційної діяльності відповідно до графіка навчального плану. Курсову роботу перевіряє науковий керівник, який допускає роботу до захисту.

Курсову роботу студент захищає перед комісією. Доповідь, як правило, триває близько 10 хвилин. Орієнтовна структура доповіді повинна відображати структуру курсової роботи. Особливу увагу слід приділити характеристиці власного внеску в розробку проблеми.

Після доповіді студент відповідає на запитання викладачів. Під час захисту оцінюються: якість виконаної студентом курсової роботи, рівень знань і набутих навичок за темою, вміння аналізувати практичну діяльність, логічно та аргументовано викладати думки, відповідати на запитання, обґрунтовувати власну думку.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ ТА ЇХ ЗАХИСТУ

Критерії оцінювання курсових робіт

Відмінно:

- робота виконана згідно з затвердженим планом;
- розділи плану виділені в тексті роботи і дана на них чітка відповідь;
- належне та якісне опрацювання літератури, нових статистичних матеріалів та першоджерел, періодики;
- відчутна самостійність викладу матеріалу із зазначеними задатками науково-дослідницької роботи;
- є власні судження з ряду проблем теми;
- проявлене вміння робити правильні висновки;
- зразкове літературне і картографічне оформлення усієї курсової роботи, в тому числі графічної частини.

Добре:

- робота виконана згідно з затвердженим планом;
- розділи в тексті виділені і дана відносно чітка відповідь на питання плану;
- послідовність у викладі матеріалу;
- посилання в роботі у належних місцях на літературу різних авторів;
- наявність і використання нових літературних і статистичних джерел;
- якісно виконані графічні матеріали, зв'язані з текстом, відповідним аналізом у тексті;
- охайне оформлення роботи.

Задовільно:

- робота написана згідно з планом;

- розділи плану висвітлені не чітко, скупо або із значним зайвим матеріалом, що частково відноситься до теми;
- майже немає посилань на використану літературу і статистичні матеріали;
- помітна реферативність роботи;
- застарілі цифрові дані;
- недостатній аналіз первинних матеріалів;
- відсутня або недостатня ілюстративність роботи (картосхеми, діаграми, таблиці).

Незадовільно:

- робота носить реферативний характер;
- досить малий (до 30 стор.) або занадто великий (більше 50 стор.) обсяг роботи.

Критерії захисту курсових робіт

Відмінно:

- вміння чітко викласти зміст роботи;
- глибокі, вичерпні відповіді на питання членів комісії;
- розуміння об'єктивних зв'язків між фактами та явищами, на які опирається студент при розкритті теми;
- широке знання теми, в т. ч. літератури та періодики, що відноситься до теми;
- уміння пов'язати теоретичні положення із практичними результатами;
- здатність студента робити глибокі і правильні висновки.

Добре:

- вміння належно викласти зміст роботи;
- відповідь на поставлені комісією питання;
- послідовність у відповідях;
- уміння робити правильні висновки;
- достатність знання літератури з питань теми;
- глибина проникнення в суть явищ, що розглядаються в курсовій роботі.

Задовільно:

- при захисті курсової роботи відчувається недостатність самостійного мислення у поясненні окремих явищ чи процесів;
- поверховість викладу матеріалу теми;
- допущення інколи значних фактичних помилок;
- недостатнє вміння відрізнити суттєве від несуттєвого;
- недостатність глибокого знання теми;
- недостатнє знання основних цифрових показників по темі.

Незадовільно:

- студент не може відтворити змісту теми;
- не знає основних кількісних показників досліджуваного об'єкта;
- дає непослідовні і неправильні відповіді на поставлені питання;
- на додаткові питання студент не дає позитивної відповіді;
- сам текст роботи написаний на низькому рівні.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Господарський кодекс України №436-IV від 16.01.2003 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Брюховецька Н. Ю. Економічний механізм підприємства в ринковій економіці: методологія і практика: [монографія] / Н. Ю. Брюховецька. – Донецьк : ІЕП НАН України, 1999. – 276 с.
3. Гадзевич О. І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств: [навч. посіб.] / О. І. Гадзевич – К.: Кондор, 2004. – 180 с.
4. Гетьман О. О. Економіка підприємства : [навч. посіб.] / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – К. : Центр учбової літератури, 2006. – 488 с.
5. Гетьман О. О. Економічна діагностика: [навч. посіб.] / Гетьман О. О., Шаповал В. М. – К.: Центр навчальної літератури. – 2007. – 307 с.
6. Грещак М. Г. Внутрішній економічний механізм підприємства : [навч. посіб.] / М. Г. Грещак, О. М. Гребешкова, О. С. Коцюба. – К.: КНЕУ, 2001. – 288 с.
7. Економіка підприємства : [навч. посіб.] / За ред. О. П. Крайник. – Львів. «Інтелект-Захід», 2005. – 296 с.
8. Економіка підприємства : [навч. посіб.] / Ліпич Л. Г., Буняк Н. М., Загоруйко В. Л. та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : РВВ Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2010. – 492 с.
9. Економіка підприємства : [підручник] / За ред. А. В. Шегди. – К. : Знання, 2006. – 614 с.
10. Економіка підприємства : [підручник] / за заг. ред. С. Ф. Покропивного. – К. : КНЕУ, 2000. – 528 с.
11. Економіка праці та соціально-трудова відносини: [підручник] / Грішнова О. А. – К., 2011. – 390 с.
12. Економічна діагностика: [навч. посіб.] / [Т. Ф. Косянчук и др.]. – Л. : Новий Світ-2000, 2007. – 449 с.
13. Іванілов О. С. Економіка підприємства : [підручник] / О. С. Іванілов. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 728 с.
14. Іванілова В. В. Планування діяльності підприємства : [навч. посіб.] / В. В. Іванілова. – К. : Центр учбової літератури, 2006. – 472 с.
15. Костенко Т. Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства : [навч. посіб.]. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 400 с.
16. Крайник О. П. Економіка підприємства : [навч. посіб.] / за ред. О. П. Крайник. – Львів : «Інтелект-Захід», 2005. – 296 с.

- 17.Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика : [навч. посіб.] / І. В. Кривов'язюк . – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 450 с.
- 18.Кривов'язюк І. В. Підприємство в умовах ринку: [навч. посіб.] / І. В. Кривов'язюк– К. : Кондор, 2009. – 840 с.
- 19.Кузьмін О.Є. Основи менеджменту : [підручник] / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – К. : “Академвидав”, 2003. – 416 с.
- 20.Ліпич Л. Г. Організація виробництва: [навч. посіб.] / Ліпич Л.Г., Морохова В.О., Московчук А.Т.; – Луцьк : РВВ Луцьк. держ. техн. ун-ту, 2002. – 253 с.
- 21.Мазур О. Є. Ринкове ціноутворення : [навч. посіб.] – К. : «Центр учбової літератури», 2012. – 480 с.
- 22.Нестеренко Ж. К. Економічний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства: [навч. посіб.] / Ж. К. Нестеренко, А. В. Череп. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 122 с.
- 23.Осовська Г. В. Менеджмент організацій : [навч. посіб.] / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. – К. : Кондор, 2009. – 854 с.
- 24.Планирование на предприятии: [учебник] / Горемыкин В. А., Бугулов Э. Р., Богомоллов А. Ю. – М. : Информационно-издательский дом “Филинь”, 1999. – 328 с.
- 25.Планування діяльності підприємства: [навч. посіб.] / за заг. ред. В. Є. Москалюка. – К. : КНЕУ, 2005. – 384 с.
- 26.Планування і контроль на підприємстві: [навч. посіб.] / За ред. М. О. Данилюка – Львів: “Магнолія 2006”, 2013. – 328 с.
- 27.Пономарьова Ю. В. Логістика : [навч. посіб.] / Ю. В. Пономарьова. – Київ : Центр навчальної літератури, 2005. – 326 с.
- 28.Савицкая Г. В. Методика комплексного анализа хозяйственной деятельности: [учеб. пособ.] – 4-е изд. – М.: ИНФРА–М, 2007. – 384 с.
29. Сідун В.А. Економіка підприємства : [навч. посіб.] / В .А. Сідун, Ю. В Пономарьова. Вид. 2-ге, перероб. та доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 356 с
30. Харів П.С. Економіка підприємства : [навч. посіб.]. - 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 357 с.
- 31.Ціноутворення: теорія та практикум : [навч. посіб.] / Є. Я. Агєєв, Т. В. Шахматова, С. В. Піча. – Львів: Новий світ-2000, 2012. – 376 с.
32. Яркіна Н.М. Економіка підприємства : [навч. посіб.] – К. : Видавництво Ліра-К, 2013. – 497с.

Додаткова література

1. Афанасьєв М. В. Економічна діагностика : [навч.-метод. посібник] / М. В. Афанасьєв, Г. В. Білоконенко ; Харківський національний економічний ун-т. – Х. : ІНЖЕК, 2007. – 295 с.
2. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика / О. Я. Базилінська – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 328с.
3. Внутрішня економічна діагностика підприємства // Економічний механізм функціонування підприємства : [навч. посіб.] / Павлов В. І., Кривов'язюк І. В. – Луцьк : Надстир'я, 1999. – С.89-113.
4. Глазов М. М. Диагностика предприятий: новые решения / Глазов М. М. СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та экономики и финансов, 2007. –122 с.
5. Должанський І. З. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посібник / І. З. Должанський, Т. О. Загорна. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.
6. Економічна діагностика : практикум : [навч. посіб.] / [Т. Д. Костенко та ін.] ; Донбаська держ. машинобудівна академія. – Вид. 2-е, допов. – Краматорськ : ДДМА, 2007. – 168 с.
7. Крепкий Л. М. Экономическая диагностика предприятия. Методология, методика, организация, диагнозы, пути совершенствования / Л. М. Крепкий. – М.: ЗАО «Издательство «Экономика», 2006. – 215 с.
8. Зимин Н. Е. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия / Зимин Н. Е., Солопова В. Н. – М. : Колос С. – 2004. – 384 с.
9. Касьяненко В. О. Моделювання та прогнозування економічних процесів: [навч. посіб.]. / Касьяненко В. О., Старченко Л. В. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2006. – 185 с.
10. Клименко С. М. Управління конкурентоспроможністю підприємства / С. М.Клименко, О. С. Дуброва, Д. О.Барабась – К.:КНЕУ, 2006. – 527с.
11. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: [навч. посіб.] / Н. С. Краснокутська. – Київ: ЦУЛ, 2005. – 352 с.
12. Кривов'язюк І. В. Антикризове управління підприємством : [навч. посіб.] / І. В. Кривов'язюк. – К.: Кондор, 2008. – 360 с.
13. Масленченков Ю. С. Стратегический и кризисный менеджмент фирмы: [учеб. пособ.] / Ю. С. Масленченков, Ю. Н. Тронин. – М.: Издательско-торговая корпорация “Дашков и К°”, 2005. – 884 с.
14. Матвеева С. Диагностика предприятия и ее модели / С. Матвеева // Проблемы теории и практики управления. – 2006. – №2. – С. 112-118.
15. Нижник І. В. Управління конкурентоспроможністю промислових підприємств: методи та механізми підвищення : [монографія] / І. В. Нижник ; за

наук. ред. д-ра екон. наук, проф. М. П. Войнаренка. –Хмельницький : ХНУ, 2012. – 218 с.

16. Портер М. Конкуренция: [учеб. пособ.] / Пер. с англ.:– М.: Издательский дом «Вильямс», 2000. – 495 с.

17. Томпсон А. А. Стратегический менеджмент: Искусство разработки и реализации стратегии: [учеб. пособ.] / Томпсон А. А., Стрикленд А. Дж. / Пер. с англ. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 2008. – 576 с.

18. Уолш К. Ключові фінансові показники. Аналіз та управління розвитком підприємства / Пер. з англ. – К.: Всеуито: Наукова думка, 2001. – 367с.

19. Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: [навч. посіб.] / О. С. Федонін, І. М. Рєпіна, О. І. Олексик – Вид. 2-ге, без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 316 с.

20. Шейн Э. Х. Организационная культура и лидерство / Пер. с англ, под ред. В. А.Спивака. – СПб.: Питер, 2002. – 336 с.

21. Яцишин Н. Методика аналізу фінансового стану підприємства / Н. Яцишин // Економічний аналіз: зб. наук. праць. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2012. – Вип. 10. – Частина 4. – С. 439-445.

ДОДАТКИ

Додаток А

Тематика курсових робіт, що виконуються студентами 2 курсу напряму підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства» з дисципліни «Економіка підприємства»

1. Проблеми розвитку малого і середнього бізнесу в Україні.
2. Досвід і проблеми впровадження досягнень науково-технічного прогресу на підприємствах України.
3. Розробка ефективної стратегії розвитку підприємства.
4. Методи управління діяльністю підприємств у ринкових умовах.
5. Формування трудового потенціалу підприємства.
6. Ефективність використання фонду робочого часу на підприємстві та фактори її формування.
7. Резерви зростання продуктивності праці на підприємстві.
8. Продуктивність праці та її вплив на обсяги випуску продукції.
9. Ефективність використання персоналу підприємства і шляхи її підвищення.
10. Системи оплати праці та умови їх ефективного застосування на підприємстві.
11. Матеріальне стимулювання праці на підприємстві.
12. Проблеми удосконалення мотивації трудової діяльності на підприємстві.
13. Ефективність витрат на оплату праці підприємства та шляхи її підвищення.
14. Оцінка складу, структури, технічного стану основних засобів.
15. Основні засоби підприємства та оцінка ефективності їх використання на підприємстві.
16. Використання сучасних методів амортизації основних засобів.
17. Виробнича потужність підприємства та шляхи підвищення ефективності її використання.
18. Склад, структура оборотних засобів підприємства, ефективність їх використання.
19. Управління виробничими запасами на підприємстві та обґрунтування їх раціональних розмірів.
20. Планування та нормування запасів на підприємстві.
21. Матеріальні ресурси підприємства і аналіз їх використання.
22. Інвестиційна діяльність підприємств та методи її здійснення.
23. Оцінка ефективності використання інвестицій на підприємстві.
24. Розробка інвестиційних проектів підприємства.
25. Лізинг, як форма оновлення технічної бази виробництва.
26. Резерви підвищення ефективності використання виробничих потужностей на підприємстві.
27. Собівартість продукції, шляхи її зниження на підприємстві.
28. Собівартість продукції та методи її обчислення на підприємстві.
29. Витрати підприємства, шляхи їх зниження.

30. Управління витратами підприємства.
31. Порядок і методи встановлення та регулювання цін на продукцію підприємства.
32. Напрями збільшення обсягів випуску і реалізації продукції підприємства.
33. Оцінка виробничої програми підприємства та шляхи її оптимізації.
34. Шляхи підвищення якості продукції на підприємстві.
35. Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства.
36. Конкурентоспроможність продукції: оцінка і шляхи її забезпечення.
37. Вдосконалення маркетингової діяльності на підприємстві.
38. Виробнича структура підприємства та напрями її оптимізації.
39. Розвиток соціальної інфраструктури підприємства.
40. Організація виробництва на підприємстві та забезпечення його економічної ефективності.
41. Капітал підприємства і джерела його формування.
42. Аналіз доходів підприємства, шляхи їх зростання.
43. Оцінка прибутку підприємства, шляхи його зростання.
44. Формування, розподіл і використання прибутку підприємств.
45. Матеріальні ресурси підприємства та шляхи їх поповнення.
46. Інноваційна діяльність та її розвиток на підприємстві.
47. Рентабельність підприємства, показники визначення та шляхи її зростання на підприємстві.
48. Планування прибутковості підприємства.
49. Оцінка прибутковості та ділової активності підприємства.
50. Оцінка інвестиційної діяльності підприємства.
51. Характеристика та методи оцінки оборотних активів підприємства.
52. Політика якості підприємства.
53. Економічний механізм дії внутрішніх чинників зростання ефективності виробництва на підприємстві.
54. Ресурсозбереження як один з напрямків підвищення ефективності роботи підприємства.
55. Шляхи забезпечення беззбитковості господарської діяльності підприємства.
56. Комплексна оцінка економічної ефективності роботи підприємства.
57. Оцінка ефективності виробництва продукції на підприємстві.
58. Планування виробничої діяльності підприємства.
59. Банкрутство та фінансова санація підприємств.
60. Забезпечення економічної безпеки підприємства.

Додаток Б
Зразок титульного аркушу курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Економіка підприємства»
на тему:

Банкрутство та фінансова санація підприємства (на прикладі ПАТ
«Електротермометрія»)

Виконав: студент групи ЕП - 25 Петренко О.М.

(група, прізвище, ініціали студента)

Науковий керівник: к.е.н., доцент Сак Т.В.

(прізвище, ініціали наукового керівника)

Робота допущена до захисту _____

(підпис)

(дата)

Луцьк 2015

Зразок змісту курсової роботи
на тему: «Банкрутство та фінансова санація підприємства»

ЗМІСТ

ВСТУП

1. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

- 1.1. Економічна суть банкрутства та фінансової санації підприємства
- 1.2. Законодавчо-нормативне забезпечення процедури банкрутства та санації підприємств
- 1.3. Зарубіжний досвід санації та напрями фінансового оздоровлення підприємства

2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

- 2.1. Характеристика підприємства та аналіз основних показників його діяльності
- 2.2. Оцінка наявності, руху та ефективності використання персоналу підприємства, продуктивності та оплати праці
- 2.3. Оцінка основних засобів підприємства та ефективності їх використання
- 2.4. Оцінка ефективності використання оборотних активів підприємства
- 2.5. Оцінка рентабельності підприємства

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Приклади оформлення списку літератури

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. — Львів : Свічадо, 2006. — 307 с. — (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV—V ст. ; № 14). 2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. — К. : Ін-т математики, 2006. — 111 с. — (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59). 3. Матюх Н. Д. Що дорожче срібла-золота / Наталія Дмитрівна Матюх. — К. : Асамблея діл. кіл : Ін-т соц. іміджмейкінгу, 2006. — 311 с. — (Ювеліри України ; т. 1). 4. Шкляр В. Елементал : [роман] / Василь Шкляр. — Львів : Кальварія, 2005. — 196, [1] с. — (Першотвір).
Два автори	1. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. — К. : Києво-Могилян. акад., 2005. — 397, [1] с. — (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична" ; вип. 1). 2. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. — К. : Прецедент, 2006. — 93 с. — (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11). 3. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник. — Львів : Растр-7, 2007. — 375 с.
Три автори	1. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. — Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. — XLIII, 265 с.
Чотири автори	1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. — К. : НДІ "Укراгропромпродуктивність", 2006. — 106 с. — (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи). 2. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздев, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогач, М. М. Сердюк. — К. : Вища освіта, 2006. — 478, [1] с. — (ПТО: Професійно-технічна освіта).

П'ять і більше авторів	1. Психологія менеджмента / [Власов П. К., Липницький А. В., Луцихина И. М. и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. — [3-е изд.]. — Х. : Гуманитар. центр, 2007. — 510 с. 2. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]. — К. : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. — 115 с. — (Серія "Формування здорового способу життя молоді" : у 14 кн., кн. 13).
Без автора	1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. — К. : Грані-Т, 2007. — 119 с. — (Грані світу). 2. Воскресіння мертвих : українська барокова драма : антологія / [упорядкув., ст., пер. і прим. В. О. Шевчук]. — К. : Грамота, 2007. — 638, [1] с. 3. Тіло чи особистість? Жіноча тілесність у вибраній малій українській прозі та графіці кінця ХІХ — початку ХХ століття : [антологія / упоряд.: Л. Таран, О. Лагутенко]. — К. : Грані-Т, 2007. — 190, [1] с. 4. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб.наук.праць / наук. ред. Калиущенко В. та ін.]. — Чернівці : Рута, 2007. — 310 с.
Багатотомний документ	1. Історія Національної академії наук України, 1941—1945 / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.]. — К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007— . — (Джерела з історії науки в Україні). Ч. 2 : Додатки — 2007. — 573, [1] с. 2. Межгосударственные стандарты : каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ "Леонорм-Стандарт", 2005— . — (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 1. — 2005. — 277 с. 3. Дарова А. Т. Неисповедимы пути Господни... : (Дочь врага народа) : трилогия / А. Дарова. — Одесса : Астропринт, 2006— . — (Сочинения : в 8 кн. / А. Дарова ; кн. 4). 4. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : Особенная часть : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. — Х. Право, 2002— . — Т. 4: Косвенные налоги. — 2007. — 534 с. 5. Реабілітовані історією. Житомирська область : [у 7 т.]. — Житомир : Полісся, 2006— . — (Науково-документальна серія книг "Реабілітовані історією" : у 27 т. / голов. редкол.: Тронько П. Т. (голова) [та ін.]). Кн. 1 / [обл. редкол.: Синявська І. М. (голова) та ін.]. — 2006. — 721, [2] с. 6. Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч.1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. — К. : НТУУ "КПІ", 2006. — 125 с.

Матеріали конференцій, з'їздів	1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. — Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. — 167 с. 2. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. — К. : ІСОА, 2002. — 147 с. 3. Матеріали ІХ з'їзду Асоціації українських банків, 30 червня 2000 р. інформ. бюл. — К. : Асоц. укр. банків, 2000. — 117 с. — (Спецвип.: 10 років АУБ). 4. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6—9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. Ред. В. Т. Трощенко. — К. : НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. — С. 559—956, XIII, [2] с. — (Ресурс 2000). 5. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій : зб. наук. праць / наук. ред. В. І. Моссаковський. — Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. — 215 с. 6. Ризикологія в економіці та підприємстві : зб. наук. праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27-28 берез. 2001 р. / М-во освіти і науки України, Держ. податк. адмін. України [та ін.]. — К. : КНЕУ : Акад. ДПС України, 2001. — 452 с.
Препринти	1. Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. — Х. ННЦ ХФТИ, 2006. — 19 с. — (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр "Харьк. физ.-техн. ин-т" ; ХФТИ 2006-4). 2. Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. — Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. — 7, [1] с. — (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).
Депоновані наукові праці	1. Социологическое исследование малых групп населения / В. И. Иванов [и др.] ; М-во образования Рос. Федерации, Финансовая академия. — М., 2002. — 110 с. — Деп. в ВИНТИ 13.06.02, № 145432. 2. Разумовский, В. А. Управление маркетинговыми исследованиями в регионе / В. А. Разумовский, Д. А. Андреев. — М., 2002. — 210 с. — Деп. в ИНИОН Рос. акад. наук 15.02.02, № 139876.
Словники	1. Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. — Х. : Халімон, 2006. — 175, [1] с. 2. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. — К. : Європ. ун-т, 2007. — 57 с. 3. Українсько-німецький тематичний словник [уклад. Н. Яцко та ін.]. — К. : Карпенко, 2007. — 219 с. 4. Європейський Союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. — 2-ге вид., оновл. — К. : К.І.С., 2006. — 138 с.

Атласи	1. Україна : екол.-геогр. атлас : присвяч. всесвіт. дню науки в ім'я миру та розвитку згідно з рішенням 31 сесії ген. конф. ЮНЕСКО / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.] ; Рада по вивч. продукт. сил України НАН України [та ін.]. — / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.]. — К. : Варта, 2006. — 217, [1] с. 2. Анатомія пам'яті : атлас схем і рисунків провідних шляхів і структур нервової системи, що беруть участь у процесах пам'яті : посіб. для студ. та лікарів / О. Л. Дроздов, Л. А. Дзяк, В. О. Козлов, В. Д. Маковецький. — 2-ге вид., розшир. та доповн. — Дніпропетровськ : Пороги, 2005. — 218 с. 3. Куерда Х. Атлас ботаніки / Хосе Куерда ; [пер. з ісп. В. Й. Шовкун]. — Х. : Ранок, 2005. — 96 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань). 2. Медична статистика статистика : зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. — К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. — 459 с. — (Нормативні директивні правові документи). 3. Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій : СОУ-Н ЕЕ 39.501:2007. — Офіц. вид. — К. : ГРІФРЕ : М-во палива та енергетики України, 2007. — VI, 74 с. — (Нормативний документ Мінпаливенерго України. Інструкція).
Стандарти	1. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. — [Чинний від 2006-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України 2006. — IV, 231 с. — (Національний стандарт України). 2. Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 — ДСТУ ISO 6107-9:2004. — [Чинний від 2005-04-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2006. — 181 с. — (Національні стандарти України). 3. Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT) : ДСТУ EN 61010-2-020:2005. — [Чинний від 2007-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — IV, 18 с. — (Національний стандарт України).
Каталоги	1. Межгосударственные стандарты : каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ "Леонорм-стандарт, 2006— . — (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 5. — 2007. — 264 с. Т. 6. — 2007. — 277 с. 2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]. — Львів : Новий час, 2003. — 160 с. 3. Університетська книга : осінь, 2003 : [каталог]. — [Суми : Унів. кн., 2003]. — 11 с. 4. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Горницкая И. П., Ткачук Л. П. — Донецк : Лебедь, 2005. — 228 с.

Бібліографічні показники	1. Куц О. С. Бібліографічний показчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році / О. Куц, О. Вацеба. — Львів : Укр. технології, 2007. — 74 с. 2. Систематизований показчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997—2005 роки / [уклад. Кириць Б. О., Потлань О. С.]. — Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. — 11 с. — (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).
Дисертації	1. Петров П.П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. — К., 2005. — 276 с.
Автореферати дисертацій	1. Новосад І.Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 „Технологія машинобудування” / І. Я. Новосад. — Тернопіль, 2007. — 20, [1] с. 2. Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 „Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології” / Нгуен Ші Данг. — К., 2007. — 20 с.
Авторські свідоцтва	1. А. с. 1007970 ССРСР, МКИ³ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). — № 3360585/25-08 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12.
Патенти	1. Пат. 2187888 Российская Федерация, МПК⁷ Н 04 В 1/38, Н 04 J 13/00. Приемопередающее устройство / Чугаева В.И.; заявитель и патентообладатель Воронеж. науч.-исслед. ин-т связи. — № 2000131736/09 ; заявл. 18.12.00 ; опубл. 20.08.02, Бюл. № 23 (II ч.).
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. — 2007. — № 6. — С. 15—18, 35—38. 2. Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень / Тетяна Гранчак, Валерій Горовий // Бібліотечний вісник. — 2006. — № 6. — С. 14—17. 3. Валькман Ю. Р. Моделирование НЕ-факторов — основа интеллектуализации компьютерных технологий / Ю. Р. Валькман, В. С. Быков, А. Ю. Рыхальский // Системні дослідження та інформаційні технології. — 2007. — № 1. — С. 39—61. 4. Ма Шуїн Проблеми психологічної підготовки в системі фізкультурної освіти / Ма Шуїн // Теорія та методика фізичного виховання. — 2007. — № 5. — С. 12—14. 5. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А.

	Чепелевська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2007. — № 1. — С. 25—29. 6. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. Н. М. Середи // Банки та банківські системи. — 2007. — Т. 2, № 2. — С. 13—20. 7. Зеров М. Поетична діяльність Куліша // Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка : (нарис з новітнього укр., письменства) : статті / Микола Зеров. — Дрогобич, 2007. — С. 245—291. 8. Третьяк В. В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В. В. Третьяк, С. А. Стадник, Н. В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : междунар. науч.-техн. конф., 3-5 окт. 2007 г. : тезисы докл. — Х., 2007. — С. 33. 9. Чорний Д. Міське самоврядування: тягарі проблем, принади цивілізації / Д. М. Чорний // По лівий бік Дніпра: проблеми модернізації міст України : (кінець ХІХ—початок ХХ ст. / Д. М. Чорний. — Х., 2007. — Розд. 3. — С. 137—202.
Електронні ресурси	1. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс]] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III—IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. — 80 Min / 700 MB. — Одеса : Одес. мед. ун-т, 2003. — (Бібліотека студента-медика) — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. — Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000.— Назва з контейнера. 2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. — К. : CD-вид-во "Інфодиск", 2004. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. — (Всеукр. перепис населення, 2001). — Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. — Назва з титул. екрану. 3. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. „Крим-2003”) [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник — 2003. — № 4. — С. 43. — Режим доступу до журн. : http://www.nbu.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm.

Аналітичні таблиці для аналізу діяльності підприємства

Таблиця 2.1.

Основні показники виробничо-господарської діяльності

за період 2012-2014 років

№ п/п	Показники	2012	2013	2014	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
					2013/12	2014/13	2013/12	2014/13
1	2	4	5	6	7	8	9	10
1.	Обсяг товарної продукції, тис. грн.							
2.	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.							
3.	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.							
4.	Валовий прибуток (збиток), тис. грн.							
5.	Чистий прибуток (збиток), тис. грн.							
6.	Середньооблікова чисельність працюючих, чол.							
7.	Середньомісячна зарплата, грн.							
8.	Власний капітал, тис. грн.							
9.	Залишкова вартість основних засобів, тис. грн.							
10.	Вартість оборотних активів підприємства, тис. грн.							
11.	Дебіторська заборгованість, тис. грн.							
12.	Кредиторська заборгованість, тис. грн.							

Таблиця 2.2.

Оцінка чисельності персоналу підприємства за 2012-2014 рр.

Показники	2012	2013	2014	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
				2013/12	2014/13	2013/12	2014/13
Середньооблікова чисельність працівників, осіб							
в тому числі:							
-керівники							
- фахівці, професіонали							
- технічні службовці							
- робітники							

Таблиця 2.3.

Оцінка структури персоналу підприємства за 2012-2014 рр.

Показники	2012	2013	2014	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
				2013/12	2014/13	2013/12	2014/13
Середньооблікова чисельність працівників, осіб							
Питома вага керівників в середньообліковій чисельності працівників							
Питома вага фахівців, професіоналів в середньообліковій чисельності працівників							
Питома вага технічних службовців в середньообліковій чисельності працівників							
Питома вага робітників в середньообліковій чисельності працівників							

Таблиця 2.4.

Оцінка руху персоналу підприємства за 2012-2014 рр.

Показники	2012	2013	2014	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
				2013/12	2014/13	2013/12	2014/13
1. Чисельність працівників на початок року, ос.							
2. Чисельність працівників на кінець року, ос.							
3. Середньооблікова чисельність працівників, ос.							
4. Чисельність персоналу, прийнятого на роботу, ос.							
5. Чисельність персоналу звільненого з роботи, ос.							
в тому числі з причин:							
- змін в організації виробництва і праці							
- плинності кадрів							
6. Коефіцієнт прийому кадрів							
7. Коефіцієнт вибуття кадрів							
8. Коефіцієнт плинності кадрів							

Таблиця 2.5.

Оцінка продуктивності праці підприємства за 2012-2014 рр

Показники	2012	2013	2014	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
				2013/12	2014/13	2013/12	2014/13
1. Обсяги діяльності в діючих цінах, тис.грн.							
2. Середньооблікова чисельність працівників, ос.							
3. Виробіток, тис.грн./особу							
4. Трудомісткість праці, нормо-годин/тис.грн.							

Таблиця 2.6.

Ефективність використання персоналу підприємства за 2012-2014 рр.

Показники	2012	2013	2014	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
				2013/12	2014/13	2013/12	2014/13
1. Обсяги діяльності в діючих цінах, тис.грн.							
2. Середньооблікова чисельність працівників, ос.							
3. Чисельність робітників, ос.							
4. Середньорічний виробіток одного робітника, тис. грн.							
5. Кількість відпрацьованих людино-годин							
6. Кількість відпрацьованих людино-днів у розрахунку на одного працюючого							
7. Невідпрацьовано людино-годин							
8. Кількість невідпрацьованих людино-днів у розрахунку на одного працюючого							
9. Невідпрацьований час у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, людино-годин							
10. Питома вага невідпрацьованого часу у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю							
11. Невідпрацьований час у зв'язку з наданням відпусток без збереження заробітної плати, людино-годин							
12. Питома вага невідпрацьованого часу у зв'язку з наданням відпусток без збереження заробітної плати							
13. Невідпрацьований час у зв'язку з переведенням з економічних причин на неповний робочий день (тиждень), людино-годин							
14. Питома вага невідпрацьованого часу у зв'язку з переведенням з економічних причин на неповний робочий день (тиждень)				x	x		
15. Втрата обсягів діяльності, тис.грн.							

Таблиця 2.7

Склад та структура фонду оплати праці підприємства за 2012-2014 рр.

Показники	2012	2013	2014	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
				2013/12	2014/13	2013/12	2014/13
Фонд оплати праці штатних працівників, тис.грн.							
у тому числі:							
Фонд основної заробітної плати, тис.грн.							
Фонд додаткової заробітної плати, тис.грн.							
Інші заохочувальні та компенсаційні виплати, тис.грн.							
Питома вага фонду основної заробітної плати							
Питома вага фонду додаткової заробітної плати							
Питома вага інших заохочувальних та компенсаційних виплат							

Таблиця 2.8.

Оцінка наявності та придатності основних засобів підприємства за 2012-2014 рр.

Показники	2012	2013	2014	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
				2013/12	2014/13	2013/12	2014/13
1. Залишкова вартість основних засобів, тис.грн.							
2. Первісна вартість основних засобів, тис.грн.							
3. Знос основних засобів, тис.грн.							
4. Коефіцієнт зносу основних засобів							
5. Коефіцієнт придатності основних засобів							

Таблиця 2.9

Оцінка функціональної структури основних засобів підприємства за 2012-2014 рр.

Групи основних засобів	2012		2013		2014		Відхилення пит.ваги, 2014 р. від пит.ваги, % (+,-):	
	тис. грн.	пит. вага, %	тис. грн.	пит. вага, %	тис. грн.	пит. вага, %	2012р.	2013р.
Земельні ділянки								
Інвестиційна нерухомість								
Капітальні витрати на поліпшення земель								
Будинки, споруди та передавальні пристрої								
Машини та обладнання								
Транспортні засоби								
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)								
Тварини								
Багаторічні насадження								
Інші основні засоби								
Бібліотечні фонди								
Малоцінні необоротні матеріальні активи								
Тимчасові (нетитульні) споруди								
Природні ресурси								
Інвентарна тара								
Предмети прокату								
Інші необоротні матеріальні активи								
Разом								

Таблиця 2.10

Оцінка руху основних засобів підприємства за 2012-2014 рр.

Показники	2012	2013	2014	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
				2013/12	2014/13	2013/12	2014/13
1. Вартість основних засобів на початок року, тис. грн.							
2. Вартість основних засобів на кінець року, тис. грн.							
2. Вартість основних засобів, що вибули, тис.грн.							
3. Придбано основних засобів, тис. грн.							
4. Коефіцієнт оновлення							
5. Коефіцієнт вибуття							
6. Коефіцієнт заміщення							

Таблиця 2.11

Показники технічної забезпеченості підприємства за 2012-2014 рр.

Показники	2012	2013	2014	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
				2013/12	2014/13	2013/12	2014/13
1. Обсяги діяльності в діючих цінах, тис.грн.							
2. Середньооблікова чисельність працівників, ос.							
3. Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.							
4. Середньорічна вартість активної частини основних засобів, тис. грн.							
5. Фондоозброєність							
6. Технічна фондоозброєність							
7. Фондозабезпеченість							

Таблиця 2.12

Оцінка ефективності використання основних засобів підприємства за 2012-2014 рр.

Показники	2012	2013	2014	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
				2013/12	2014/13	2013/12	2014/13
1. Обсяги діяльності в діючих цінах, тис.грн.							
2. Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.							
3. Середньорічна вартість активної частини основних засобів, тис. грн.							
4. Фондовіддача основних засобів							
5. Фондовіддача активної частини основних засобів							
6. Фондомісткість основних засобів							
7. Фондомісткість активної частини основних засобів							

Таблиця 2.13

Оцінка ефективності використання оборотних активів підприємства за 2012-2014 рр.

Показники	2012	2013	2014	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
				2013/12	2014/13	2013/12	2014/13
1. Реалізовано продукції, тис.грн.							
2. Середньорічний залишок оборотних активів, тис. грн.							
3. Коефіцієнт оборотності							
4. Коефіцієнт зпавантаження							
5. Тривалість одного обороту, днів							

Оцінка рентабельності підприємства за 2012-2014 рр.

Показники	2012	2013	2014	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
				2013/12	2014/13	2013/12	2014/13
1. Рівень загальної рентабельності, %							
2. Рівень рентабельності продукції, %							
3. Рівень рентабельності продажів, %							
4. Рівень рентабельності необоротних активів, %							
5. Рівень рентабельності власного капіталу, %							

НАВЧАЛЬНО - МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

Ліпич Любов Григорівна
Сак Тетяна Василівна
Момчева Анна Миколаївна
Хілуха Оксана Анатолівна

Економіка підприємства

Методичні рекомендації до курсових робіт

Друкується в авторській редакції

Підписано до друку __.__.2015. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарантітура Times
Ум. друк. арк.1,22. Зам.№_ Тираж 100 прим.
Друк ПП «Поліграфія»